

i propuste posade tako i za sposobnost broda za plovidbu. Budući da je do štete za tužitelja moglo doći bilo zbog nekog djela ili propusta od strane posade, bilo zbog nesposobnosti broda za plovidbu, bilo zbog nemara drugotuženika kao slagatelja, sud je tužbeni zahtjev protiv prvotuženika-naručitelja odbio, ističući da se brodarskim ugovorom na vrijeme na naručitelja ne prenosi nadzorna vlast nad brodom i posadom, već samo pravo iskorišćivanja broškog skladišnog prostora.

/AMC 1963, str.2391/

E.D.

APELACIONI SUD SJEDINJENIH DRŽAVA AMERIKE

Presuda od 30.IV 1963.

Morris Fisheries Co. and HO-MA Packing
Company c/a Geoffrey Cheetham

Osiguranje tereta - Dužnost osiguranikova da oštećenju ili gubitku tereta bez odlaganja obavijesti osiguratelja - Propust u izvršenju ove obaveze povlači za sobom gubitak prava na osigurninu

Apelacioni sud je potvrdio prvostepenu presudu, kojom je tužitelj sa svojim zahtjevom za naplatu uskraćene mu osigurnine odbijen.

Predmet osiguranja bila je pošiljka zamrznute ribe, koju je sanitarna inspekcija proglasila neprikladnom za ljudsku hranu. Polica osiguranja sadržavala je klauzulu: "U slučaju da roba stigne na odredište u oštećenom stanju, valja smjesta o tome obavijestiti Lloydovog agenta, ovlaštenog da likvidira potraživanja osnovana na ovoj ispravi, da bi on mogao izvršiti pregled robe".

Trebalo je, dakle, prvenstveno utvrditi kad je tužitelj-osiguranik doznao za pokvareno stanje pošiljke, tj. da li tek u času donošenja odluke sanitarne inspekcije, ili već prije.

Prvostepeni sud je nedvojbeno utvrdio da je tužitelj/osiguranik već nekoliko mjeseci prije donošenja odluke o neprikladnosti predmetne robe za ljudsku hranu znao da je roba pokvarena, ali da je usprkos tomu obavijestio osiguratelja o stanju robe tek nakon donošenja spomenute odluke sanitarne inspekcije.

Apelacioni sud je potvrdio prvostepenu odluku, kojom je tužitelj odbijen sa svojim tužbenim zahtjevom, zauzevši stajalište da je na osnovi citirane ugovorne klauzule tužitelj/

osiguranik bio dužan obavijestiti tuženika/osiguratelja o oštećenju robe čim je za to oštećenje saznao, te da je kršenjem ove obaveze izgubio pravo na naplatu osigurnine.

/AMC 1963, str.1728/

E.D.

APELACIONI SUD SJEDINJENIH DRŽAVA AMERIKE

Presuda od 20.XI 1963.

Firestone Synthetic Fibers Company c/a
1/ M/s "Black Heron"; 2/ Black Diamond
Steamship Co.; 3/ Sverre Holmen, I oficir
i 4/ Arne Johansen, tesar

Prijevoz po teretnici - Oštećenje tereta - COGSA - Propust u rukovodjenju brodom - Brodar koji dokaže propust u rukovodjenju brodom, ne treba da dokazuje i stanje sposobnosti broda za plovidbu - Dokaz o protivnom tereti oštećenog korisnika prijevoza

Brod prvotuzene stranke raspolagao je s dva duboka tanka, koji su - kako je uobicajeno - služili bilo kao brodski skladišni prostor, bilo kao balastni tankovi. U svaki tank provedene su po dvije odušne cijevi, koje su služile kako za ventilaciju tankova tako i za njihovo punjenje vodenim balastom.

Na konkretnom putovanju tužitelj teret bio je složen u jednom od spomenutih tankova, a drugi tank imao je biti korišten kao balastni tank. Jedna od odušnih cijevi praznog tanka bila je začepljena ostacima tereta od prethodnog putovanja, i stoga neupotrebiva za dovod balasta u tank. Nepažnjom I oficira brodski tesar umjesto da uvede gumeno crijevo, putem kojega se tank imao napuniti vodom u slijedeći odušnik istoga tanka, uveo je crijevo u odušnik tanka u kojemu se nalazio tužitelj teret. Nakvašenjem morskom vodom teret je oštećen.

Tužitelj tvrdi da brod nije bio sposoban za plovidbu zbog jedne pukotine na vanjskoj oplati, zbog nepravilnog rasporeda tereta i rezultirajuće zatege broda od 8 stopa /zbog čega se i ukazala potreba uzimanja balasta/, te zbog začepljenja odušne cijevi dubokog tanka. Ističući da je upravo nesposobnost broda za plovidbu dala povoda da je uopće došlo do fatalne pogreške prigodom punjenja dubokog tanka balastom, tužitelj smatra nedostatak sposobnosti broda za plovidbu jednim od uzroka štete.

Prvostepeni sud je zauzeo stajalište: a/ da je brod u konkretnom slučaju bio sposoban za plovidbu; b/ da je šteta nastala isključivo greškom I oficira u rukovodjenju brodom, za